

GLEBALIŠKI LIST.

IZDAVA UDRUŽENJE
GLEB. TGRALCEV
MEŠTNOG ODBOR
LJUBLJANA.

SEZONA
1922-23

ŠTEV. 18.

ŠTEBI IN TUJEČ STROJNO IN ELEKTRIČNO
PODJETJE
LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 4.

PROJEKTI, PRORAČUNI VSEH VRST.

GRADBA ELEKTRIČNIH CENTRAL ZA VISOKO
IN NIZKO NAPETOST.

LASTNO IZDELOVANJE VSEH SKLEPALNIH NAPRAV itd.

PRODAJA VSEH VRST MOTORJEV TER STROJEV ZA IZDELO-
VANJE LESA, ELEKTROTEHNIČNEGA MATERIALA IN ŽARNIC.

JADRANSKA BANKA - BEOGRAD

Dionička glav.: Din 60.000.000. Rezerva Din 30.000.000.

PODRUŽNICE: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi,
Jelsa, Jesenice, Ljubljana, Maribor, Metković,
Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.
AMERIKANSKI ODIO.

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

AFILIRANI ZAVODI: Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien,
Zadar; Frank Sakser State Bank, Corland Street 82, New-
York City; Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Anto-
fogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Naznanilo! Tvrdka Peter Kozina & Co.

Ljubljana-Tržič

otvorila je novo prodajalno čevljev na malo (en detail)

v Aleksandrovi ulici št. 1.

Pazite na znamko svet. firme

Najboljši in najcenejši fabrikat Jugoslavije!!!

Spored

Drama :

Februar	13. torek	— Zaprto.	
"	14. sreda	— Za pravdo in srce.	Izven
"	15. četrtek	— Čudež sv. Antona in Črna dama iz sonetov.	Red E
"	16. petek	— Ugrabljene Sabinke	Red A
"	17. sobota	— Za pravdo in srce.	Red B
"	18. nedelja	— Liliom. (Ob 3. popoldne.)	Izven
"	18. nedelja	— Ugrabljene Sabinke. (Ob 8. zvečer.)	Izven
"	19. poned.	— Čudež sv. Antona in Črna dama iz sonetov.	Red D

Opera :

Februar	13. torek	— Carmen. (Ob 3. popoldne.)	Izven
"	14. sreda	— Zaprto.	
"	15. četrtek	— Vrag in Katra	Izven
"	16. petek	— Nižava.	Red C
"	17. sobota	— Prodana nevesta.	Red A
"	18. nedelja	— Rigoletto.	Izven
"	19. poned.	— Zaprto.	

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor :

lestence, namizne, stoječe svetilke i. t. d.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih izdeluje v
kovini, lesu, svili, steklu i. t. d. edina jugoslovenska

„Svetlobna industrija VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTE“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/I.

Za pravdo in srce.

Tragedija v petih dejanjih. Spisal Anton Medved.
Na novo insceniral A. Danilo.

Režiser: A. DANILO.

Barbara pl. Bela, graščakinja na Raki	ga	Juvanova.
Erazem, nje sin	g.	Drenovec.
Ivan Krstnik Valvazor, graščak na Turnu in v Krškem	g.	Lipah.
Štefan Gregorijanec, graščak v Mokricah	g.	Cesar.
Krištof Ložan, graščak na Belniku	g.	Terčič.
Slepec Grajan, nekdanji graščinski logar	g.	Danilo.
Katarina, njegova hči	ga	Šaričeva.
Lokvanc	g.	Kralj.
Andrej, njegov sin	g.	Gregorin.
Obrč	g.	Plut.
Podlesnik	g.	Medven.
Zorič	g.	Smerkolj.
Končan	g.	Sancin.
Skominc	g.	Cesar.
Hribar	g.	Terčič.
Kumar	g.	Karadjov.
Šterc	g.	Markič.
Bistrič	g.	Bitežnik.
Nožina	g.	Bertok.
Šmalc	g.	Borštnik.
Dizma, graščinski oskrbnik na Raki	g.	Skrbinšek.
Grajski hlapec	g.	Markič.
Sel	g.	Sancin.
I. uskok	g.	Medven.
II. uskok	g.	Markič.
Hlapec	g.	Bitežnik.

Kmetje, dekleta, uskoki, godci, sli itd.

Godi se l. 1575.

ČUDEŽ SV. ANTONA.

Satirična legenda v dveh dejanjih. Spisal M. Maeterlinck.
Poslovenil F. L.

Režiser: FR LIPAH.

Sveti Anton	g. Kralj.
Gustav	g. Peček.
Ahil	g. Markič.
Doktor	g. Terčič.
Župnik	g. Lipah.
Policijski poročnik	g. Medven.
Policijski seržant	g. Plut.
Jože	g. Cesar.
Virgina	gna Rakarjeva.
Gospodična Hortenza	gna Gabrijelčičeva.
Leontina	gna Zbofilova.
Valentina	gna Gorjupova.
Prvi stražnik	g. Smerkolj.
Drugi stražnik	g. Sancin.
Prvi gost	g. Kumar.
Drugi gost	g. Bertok.

Sorodniki in gostje. Sedanost. Malo mesto v provinci.

ČRNA DAMA IZ SONETOV.

Medigra. Spisal B. Shaw. Poslovenil F. L.

Režiser: FR. LIPAH.

Črna dama	gna Gabrijelčičeva.
Zagrnjena dama	ga Šaričeva.
Dvorni gardist	g. Cesar.
Mož v plašču	g. Lipah.

Fin de siècle 15/1600.

Poletna noč na terasi whitehallske palače v Londonu.

Ugrabljene Sabinke.

Veseloigra v štirih dejanjih.

Spisala brata Schönthan. Prevel E. Gangl.

Režiser: O. Šest.

Martin Golvič, profesor	g. Rogoz.
Friderika, njegova žena	gna Rakarjeva.
Pavla, njuna hči	gna M. Danilova.
Dr. Novak	g. Peček.
Marijana, njegova soproga	ga Wintrova.
Brumen, trgovec z vinom	g. Plut.
Mile Brumen, imenovan Zvezdan, njegov sin	g. Medven.
Emanuel Strize, ravnatelj gledališča	g. Putjata.
Roza, hišna pri Golviču	ga Rogozova.
Augusta, hišna pri Novaku	gna Gabrijelčičeva.
Mažgon, šolski sluga	g. Smerkol.

Kraj: majhno mesto. Čas: sedanjost.

Po prvem in drugem dejanju daljša pavza.

ZDENKA RODIČ damski modni salon

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

(Pelača „Zadružne gospodarske banke“)

LILIOM.

Predmestna legenda v sedmih slikah. Spisal Franc Molnar.
Prevel iz nemščine Osip Šest.

Režiser: OSIP ŠEST.

Liliom	g. Peček.
Julka	ga Wintrova.
Marička	ga Rogozova.
Gospa Muškat	ga Juvanova.
Liza	gna Gorjupova.
Gospa Bezeg	gna Rakarjeva.
Fičur	g. Rogoz.
Mladi Bezeg	g. Lipah.
Wolf Breitfeld	g. Plut.
Strugar	g. Sancin.
Lincmann	g. Gregorin.
Polijski komisar	g. Kumar.
Berkovič	g. Smerkolj.
Polijski koncipist	g. Danilo.
Stari stražnik	g. Kumar.
Prvi policaj	g. Medven.
Drugi policaj	g. Cesar.
Prvi detektiv	g. Kralj.
Drugi detektiv	g. Drenovec.
Zdravnik	g. Šest.
Doktor Reich	g. Terčič.
Štefan Kadar	g. Markič.

Štiri hiše, dva detektiva, dva delavca, lajnar Dejanje se vrši
v budimpeštanskem „pratru“.

Po prvi, tretji in peti sliki daljša pavza.

CARMEN.

Opera v štirih dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy. Uglasbil G. Bizet.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Carmen (mezzo-sopran) ga Thierry-Kavčnikova.
Don José, dragonski podčastnik (tenor) g. Sovilski.
Escamillo, toreador (bariton) g. Cvejič.
Micaëla, kmečko dekle (sopran) gna Kattnerjeva.
Frasquita, ciganka (sopran) ga Matačičeva.
Mercédes, ciganka (sopran) gna Sfiligojeva.
Dancairo, tihotapec (tenor) g. Mohorič.
Remendado, tihotapec (tenor) g. Debevec.
Zuniga, dragonski častnik (bas) g. Zupan.
Morales, dragonski podčastnik (bariton) g. Zorman.

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete, tihotapci.

Godi se na Španskem v začetku 19. stoletja.

Prva vprizoritev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Sevilli. Micaela išče med vojaki svojega zaročenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo delavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladeniči, ki so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je vseč edino le José. Vrnivša se Micaela prinese Joséju pismo od doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbeče matere. José se ganjen spominja ljubeče matere in rojstnega kraja ter naroči odhajajoči Micaeli, naj mater presrčno pozdravi in poljubi. V tovarni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga narednika Joséja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Joséju in res kmalu doseže svoj namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Joséja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalc Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigo-

varjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njim, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Joséja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Joséju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, preprej pa naj se preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar, José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaelo iskat sina. Micaela pride vsa zbegana, in ko zazre Joséja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno ustraši in pobegne. Na vprašanje Joséjevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubici Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaela roti Joséja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaelo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Seville. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce, da se zgrudi mrtva.

TRGOVSKA BANKA d. d. - LJUBLJANA SELENBURGOVA UL. 1

preje **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA**

!!! izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. !!!

Prvič na slovenskem odru!

VRAG IN KATRA.

Opera v treh dejanjih po narodni češki pravljici napisal Adolf Wenig. Poslovenil Peterlin-Petruška. Uglasbil Anton Dvořak.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: P. DEBEVEC.

Ovčar Jurček	g. Kovač.
Katra	gna Thalerjeva.
Njena mati	gna Smolenskaja.
Vrag Marbuel	g. Betetto.
Lucifer	g. Zupan.
Vrag vratar	g. Pugelj.
Vrag čuvaj	g. Perko.
Kneginja	ga Thierry-Kavčnikova.
Komornica	ga Matačičeva.
Maršal	g. Zorman.
Muzikant	g. Bekš.

Muzikanti. Hudiči. Plemiči. Ljudstvo.

Dekoracije: Skružny.

Prvo dejanje. Žegnanska nedelja je. Popoldne se vesele ljudje v krčmi, pijejo, pojejo in plešejo. Godba igra. Ovčar Jurček se odpravlja domov na grajsko pristavo, ker ima še veliko dela danes. Fantje in dekleta ga zadržujejo in se jeze na oskrbnika, ki jih tako tlačí. — Tudi vaško dekle Katra, košato in močno pride z materjo, nobeden je noče vzeti plesat, le norčujejo se iz nje. Par gostov spremi Jurčeka domov, ostali igrajo naprej. Naenkrat stopi hudič Marbuel, za lovca oblečen, sede h Katri, naroči piva in sprašuje kmete o kneginji in o oskrbniku. Ti mu povedo, kako sta hudobna in kako hudo tlako da jima morajo delati. »Vrag jih vzemi!« pravijo. »Jih bo že!« odvrne Marbuel in napije Katri. Tudi ona mu napije vsa srečna in izrazi željo, da bi rada plesala. Vrag plača godcem, da igrajo »solo« in pleše s Katro. Zelo zadovoljna mu reče, da bi rada plesala vse življenje ž njim. Vrag jo pregovori, da gre ž njim, udari z nogo ob tla, zemlja se odpre in požre oba. Katrina mati joka, Jurček, ki se je vrnil, ker ga je oskrbnik pregnal in poslal »k vragu«, pa jo tolaži in reče, da gre po-njo, ker zdaj tako nima kaj tu iskati; on pride nazaj s Katro, ali pa ostane še sam tam.

Drugo dejanje. Marbuel pride s Katro na hrbtu ves spehan v pekel. Ona se ga drži okrog vratu in noče na noben način stran od njega.

češ, da jo je goljufal, ker ji je obljubljal grad, pa jo je pripeljal v pekel; zdaj naj jo le nese nazaj, ker ne bo hodila peš takšno daljo. A hudiči ji ne morejo ničesar narediti, ker ima zlat križec na vratu. Tedaj pride v pekel Jurček in prosijo ga, naj jim pomaga, da se iznebe Katre. Jurček svetuje naj ji ponudijo kaj zlatega. Pokažejo ji zlato verižico in ona spusti Marbuela ter skoči za hudičem, ki ima verižico, dokler ga ne ujame in mu je ne vzame. Marbuel je sicer za enkrat rešen, toda bogve, kaj še bo, če ostane Katra v peklju. Nobeden ne ve, kako bi jo spravili ven, ker ji je tako vseč notri. Jurček zahteva za to, da jo izpelje, vsaj toliko zlata, kolikor ga je dobila Katra. Marbuel pa se zasmee in pove, da se to zlato spremeni zunaj pekla v listje. Obljubi pa, da bo, ko pride po oskrbnikovo dušo, zbežal, ako ga bo Jurček nagnal, a zato da naj pastir zahteva od oskrbnika, kar hoče. Seveda, ko pa pride po kneginjo, tedaj se pa ne sme vmešavati, ker drugače izgubi lastno glavo. Jurček je soglasen, reče hudičem naj zaigrajo polko, in on pleše s Katro, jo vrti, vrti, vrti in zavrti skozi peklenska vrata, katera hudiči z veliko radostjo takoj za njima zapro.

Tretje dejanje. Kneginja v gradu je vsa obupana, ker ta večer pride vrag po njeno dušo. Premišljuje svoje prejšnje življenje in se iskreno kesa svojih težkih grehov. Že zjutraj na vse zgodaj je poslala kočijo po Jurčka, da bi prišel in jo mogoče tudi tako, kakor je oskrbnika, rešil pred hudičem, a njega ni in ni. Nazadnje se pripelje. Od kneginje zahteva, da naj odpravi za vselej tlako in naj osvobodi kmete, ako hoče, da jo reši. Ona je zadovoljna in takoj napiše odpovedno pismo. Noč je. Jurček pokliče Katro, ki jo je pripeljal s seboj, in ji reče, naj se skrije za duri v sosedni sobi in ko pride hudič Marbuel, naj skoči nanj in se maščuje nad njim, ker jo je zadnjič tako prekanil. Kneginja pa naj čaka na vruga v dvoraní, a naj se le nič ne boji, ker Jurček se mora tudi skriti, no, bo o pravem času takoj na mestu. Vse je tiho. Luči so pogasene, le luna sveti skozi odprta okna. Prileti Marbuel, zagleda kneginjo, stopi k nji in ji reče, naj se pripravi na pot v pekel. Tedaj pa pribeži Jurček. Ko ga vrag vidi, zakriči: »Nesrečnež! Kaj delaš tu? Ali si pozabil?« Jurček pa pravi, da se gre tu za življenje vruga a ne za njegovo, ker Katra čaka za vratmi nanj in ga hoče ujeti ter se maščevati. »Kaj, Katra je tu! O groza!« zakriči Marbuel, ko zagleda skočivšo Katro, in zbeži v strahu za — vedno.

Darila so najlepše "slike". Oglejte si jih Aleksandrova c. 5.

V. BEŠTER ATELJE „HELLOS“

NIŽAVA.

Muzikalna drama s predigro in v dveh dejanjih.

Besedilo spisal po A. Guimeru Rud. Lothar.

Uglasbil E. d'Albert.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Sebastjano, posestnik	gg. Levar, Cvejič.
Tomaso, najstarejši občan	gg. Betetto, Zupan.
Moruccio, mlinarski hlapec	g. Pugelj.
Marta	gni Thalerjeva, Kattnerjeva.
Pepa	ga Matačičeva.
Antonija	ga Ribičeva.
Rozalija	gna Sfiligojeva.
Nuri	gna Korenjakova.
Pedro, pastir	g. Sowilski.
Nando, pastir	g. Banovec.
Župnik	g. Finko.
Kmet	g. Perko.

Kraj: Deloma visoka planota v Pirenejih, deloma v nižavi Kataloniji na Španskem.

Sebastjano, veleposestnik, lastnik mnogih kmetij, gozdov, planin, mlinov itd. v Kataloniji na Španskem, je zabredel v dolgove. Da se jih reši, se hoče poročiti z bogato nevesto. Ker ima pa razmerje z lepo rejenko Marto, ki živi v mlinu, in ljudje o tem razmerju govore, je treba, da napravi takim govoricam pred svojo poroko konec. Zato gre v planine, kjer pase njegove črede mladi pastir Pedro. Ponudi mu Marto za ženo. Pedro je zadovoljen. Zapusti planine in gre v nižavo na svojo svatbo.

V mlinu se pripravljajo na svatbo. Mlinški hlapec Moruccio pouči Tomasa, najstarejšega, devedesetletnega občana o nezdravem razmerju med Sebastjanom in Marto. Tomaso zato svari Sebastjana. Sebastjano spodi jezen Moruccia iz mlina. Svatje gredo v cerkev. Po poroki se vrneta Pedro in Marta v mlin ter ostaneta tam sama. Pedro poln sreče, Marta hladna v težki zavesti svoje sramote. V Martini sobi se posveti luč. To je Sebastjano, ki ga ni sram, na poročno noč obiskati svoje ljubice.

Drugo jutro se prične Pedru razmerje jasnití. Hoče zapustiti nižavo in Marto in oditi v svoje solnčne planine. Marta pa ga vzljubi. Sebastjano pride in zahteva, da Marta pleše. Pedro ji brani in zato ga Sebastjano udari. Marta odkrije tajnost svojega razmerja s Sebastjanom. Pedro hoče napasti Sebastjana, a ta ukaže, naj ga siloma odstranijo. To se zgodi. Pride Tomaso in pove, da je bogata nevesta odklonila svatbo s Sebastjanom. Prodano bo torej vse njegovo imetje. Ostane mu le mlin. Marto hoče obdržati. Toda Marta se zaveda, da je žena Pedra, in Sebastjana odklanja. Ko jo ta poln strasti in srda vrže predse na kolena, pride Pedro. Razvije se dvoboj. Pedro zadavi Sebastjana, zapusti nižavo in nese Marto v svoje planine.

Priporočamo

Kolinsko

cikorijo.

PRODANA NEVESTA.

Komična opera v treh dejanjih. Besedilo spisal K. Sabina, prevel
A. Funtek. Vglasbil B. Smetana.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: F. BUČAR.

Krušina, kmet	g. Debevc.
Katinka, njegova žena	ga Smolenskaja.
Marinka, njiju hči	ga Lewandowska.
Miha	g. Cvejič.
Neža, njegova žena	gna Sfiligojeva.
Vašek, njiju sin	g. Mohorič.
Janko, Mihov sin iz prvega zakona	g. Šimenc.
Kecal, mešetar	g. Betetto.
Vodja glumačev	g. Bratuž
Esmeralda, plesalka	ga Matačičeva.
Indijanec	g. Zorman.

Godi se v večji češki vasi v sedanjosti. — Balet priredila gna Svobodova, plešejo gna Svobodova, Chladkova in Vavpotičeva. Dekoracije naslikal g. Skružny. — Prva vprizoritev l. 1866. v Pragi.

I. Žegnanje. Mešetar Kecal pregovori Marinkine starše, da obljubijo svojo hčer bedastemu Vašku. Marinka ne privoli v možitev, ker hoče ostati zvesta svojemu Janku.

II. Vašek se snide v krčmi s prisojeno mu nevesto, ki je ne pozna in ki mu izvije prisego, da Marinke ne poroči, ker ta ljubi že drugega. Janko proda Kecalu za tristo srebrnikov Marinko s pogojem, da postane žena Mihovega sina.

III. Vašek se zagleda v plesalko Esmeraldo, ki ga pregovori, da nastopi zvečer pri glumaški predstavi. V medveda preoblečenega ga vidijo starši in Kecal ter ga hočejo pridobiti za svoj načrt. Vašek pa jim uide, češ, da Marinke ne mara. Ko Marinki pripovedujejo, da jo je Janko zapustil in prodal, jo prepriča šele pismena pogodba, ki ji jo pokaže Kecal, o Jankovi nezvestobi. Zato obljubi vzeti Vaška. Naposled se izkaže, da je tudi Janko Mihov sin in da je po pogodbi Marinka njegova. Oče z veseljem pozdravi svojega dolgo pogrešanega sina in rad privoli v ženitev.

RIGOLETTO.

Opera v treh dejanjih. Besedilo po Viktoru Hugoja drami „Le roi s'amuse“, napisal F. M. Piave, preložil A. Funtek.

Vglasbil Giuseppe Verdi.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: A. SEWASTIANOW.

Vojvoda mantovski	g. Kovač.
Rigoletto, njegov dvorni šaljivec	g. Balaban.
Gilda, hči Rigolettova	ga Lovšetova k. g.
Giovanna, njena družabnica	ga Smolenskaja.
Sparafucile, bandit	g. Betetto — Zupan.
Maddalena, njegova sestra	gna Sfiligojeva.
Monterone	g. Pugelj.
Borsa	g. Mohorič.
Marullo } dvorniki {	g. Zorman.
Ceprano }	g. Perko.
Grofica Ceprano	gna. Asejeva.
Paž	gna Korenjakova.
Stražnik	g. Pip.

Dvorne dame in kavalirji.

Godi se v Mantovi in okolici v XVI. stoletju.

Prva vpriporitev l. 1851 v Benetkah.

PRISPEVAJTE ZA

BORŠTNIK-VEROVŠKOV

NAGROBNI SPOMENIK.

ANTON MEDVED: Za pravdo in srce.

Te dni se slavi jubilej kronanja kmetskega kralja Matije Gubca. Kronan je bil v Zagrebu na javnem trgu pred Markovo cerkvijo. Kronan je bil na ognjenem prestolu z železno krono. Kronan je bil z muko in trpljenjem in žnjim je bil kronan ves slovenski in hrvatski

ANTON MEDVED.

kmetski narod. Malo je tako herojskih simbolov v svetovni zgodovini. Mi si pri sedanjih burnih časih prav lahko živo predstavljamo ono dobo kmetskih uporov. Zato ni čuda, da se je v to veledramatsko snov uživel ravno dramatik. Anton Medved, ta naš »zadnji klasik«, nam slika v svoji petdejski žaloiгри boj za staro pravdo kmetov tlačanov grajskega gospodstva na Raki na Dolenjskem in vzporedno s tem bojem boj za srce Katarine. Kot dramatik se je ta naš moj-

ster lepe besede posebno naslanjal na Schillerja in, gledano s praktičnega oderskega stališča, ima včasih tudi senčne strani Schillerjeve v svojih delih. Da mu je bil v »Viljemu Ostrovrharju« za vzor Shakespearjev Macbeth, je spoznati takoj na prvi pogled, in koliko so mu bile pri pričujoči žaloigri v misli Schillerjeve drame, ne bo težko spoznati. Naenkrat je zelo močan in dramatičen in kar hipoma zopet zaide v epiko in pripovedovanje. Da pa bi bil Medved velik dramatik, če bi bolje poznal oder, nam dokazuje ne samo blesteči slog, moč ritmike, ampak tudi situacija in jedrnatost. Nestor naših igralcev, režiser Danilo, je bil pač primoran mnogo črtati, ker mu je bilo pri njegovi ljubezni do slovenskega dela predvsem gledališki uspeh drame na srcu. On je še sodeloval pri premieri pred dvajsetimi leti pod Inemannovo režijo. Takrat je igrala Katarino nepozabna Krista Růckova, Barbaro gospa Borštnikova, Andreja Danilo in Grajana Inemann. Pesnik sam je bil pri skušnjah enkrat navzoč, pri premieri pa baje ni bil. Ni čuda, da je ta igra s tako slovensko vsebino priljubljena posebno po podeželskih odrih. Koga bi ne očarala lepota besede, izrečene v verzu:

Poprej te smrtni angelj je poljubil
kot mogel sem te poljubiti jaz.
Na zemlji sem te vekomaj izgubil.
Poljubim naj vsaj mrtvi tvoj obraz.

Toda pri vajah smo zapazili kar na enkrat mesta v drami, pri katerih se je naš Danilo neteatralno temveč resnično občuteno prijel za glavo, v obraz se mu je vlil obup in zagrmel je v suflerko: »Ta verz je pa tako slab kot da ga je napisal Danilo! Gospa, črtajte

ga!« In naša izkušena suflerka vsa hvaležna: »Zame je vsaka beseda, ki jo črtam — balzam!«

Toda to delo vprizoriti pomeni mnogo, mnogo za režiserja, mnogo za igralca. V zadnjih časih se povdarja mladost našega gledališča. In tu, evo vam mladosti naše dramatike. Toda prepričani smo, da bo občinstvo sprejelo delo vsaj z onim rešpektom pred pesnikom in slovensko besedo kakor so ga imeli igralci in naš stari veteran Danilo. Bog daj, da bi tej vprizoritvi sledile tudi druge slovenske premiere!

ANTON DANILO
nestor slovenskih igralcev.

C. H.

Solnograške slavnostne predstave.

Avgusta lanskega leta, so se vršile v Solnogradu slavnostne predstave, o katerih pravi v »Journal des Débats« prof. Marcel Dunars: »Poizkus poleg nemškega Bayreutha, ki je namenjen Wagnerjevemu kultu, ustvariti nekak avstrijski Bayreuth, ki naj goji Mozartov spomin poleg tega pa vse oblike dramske in lirske umetnosti, se je popolnoma posrečil. Solnograd je danes božja pot umetniških romarjev Evrope in Amerike. Zastopani so poleg Schönberga, Korngolda, Strawinskega tudi Debussy, Ravel in Magnard.« Vse najboljšega, kar more podati ta nesrečna zemlja od svojega duševnega bogastva, se nudi kozmopolitičnemu občinstvu v opernih in koncertnih predstavah, kot da hočejo Nemškoavstrijci pokazati svetu, kako siromašnejši bi bil brez dobrin te nemškogovoreče sredine, ki bo kljub vsem političnim neugodnostim ostala srce Evrope. Vsak dan se vrše nove predstave, vsak večer se igra v kolegijski cerkvi Hugo v. Hofmannsthalova igra: »Das Salzburger grosse Welttheater.« Dopoldan pred premiero je priredila pravkar na Dunaju od princa Karla Antona Rohana ustanovljena kulturna zveza predavanje, ki nas uvaja v igro. To predavanje se je vršilo v umetniški razstavi »Nove galerije«. Znani dunajski gledališki historik dr. Jos Gregor je povdarjal, da se je umetnost v vseh velikih časih trudila podati celotno svetovno sliko, ki je dobila pravo podlago šele v mitu božanstva. Tako v homerskih epih, atiški tragediji, srednjem veku in renesansi.

Višek tega hotenja je izražen v Calderonovih »Autos sacramentales«, katerih eden se imenuje kratkoma »Veliko svetovno gledališče«. Ta del je Hofmannsthal prevzel kakor tudi njegovo osnovno misel: da napravi svet pred stvarnikom gledališče, na katerem morajo igrati duše, katere je on ustvaril, vsaka svojo ulogo.
(Dalje prihodnjič.)

**Mnogo
denarja**

si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške
in ženske obleke, perilo, tri-
kotažo, posteljno opremo itd.

v velikem skladišču blaga

veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg 10.

M. TREBAR

LJUBLJANA

/// VELIKA IZBIRA ///

NAJELEGANTNEJŠIH

ČEVLJEV

Urejuje Fran Lipah.

Cena Din 3.50.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.